

*Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta
Liikenne- ja matkailuvaliokunta*

2023/0266(COD)

11.12.2023

*****I**

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi
kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta
(COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta
Liikenne- ja matkailuvaliokunta

(Valiokuntien yhteiskokousmenettely – työjärjestyksen 58 artikla)

Esittelijät: Pascal Canfin, Barbara Thaler

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämismenettely (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämismenettely (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämismenettely (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ¶ tai ylivivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti ***lihavoidaan ja kursivoidaan*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli. Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT	13
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA	15

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

**ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta
(COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))**

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2023)0441),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan sekä 91 artiklan 1 kohdan ja 100 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0305/2023),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan ja liikenne- ja matkailuvaliokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan ja liikenne- ja matkailuvaliokunnan mietinnön (A9-0000/2023),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Tarkistus 1

**Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 9 a kappale (uusi)**

(9 a) Multimodaalisia digitaalisia liikennepalveluja tarjoavat datan välittäjät tarjoavat kuluttajille useita vaihtoehtoja matka-ajan, matkan kustannusten ja matkustustavan mukaan. Näiden datan välittäjien olisi myös voitava antaa kuluttajille primääridataan perustuvia tietoja tietyn matkan kasvihuonekaasupäästöistä. Sen vuoksi asianomaiset tahot tai muut asiaankuuluvat oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt olisi velvoitettava toimittamaan kyseiset tiedot datan välittäjille.

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 12 kappale

(12) Euroopan standardointikomitean⁵⁷ huhtikuussa 2023 julkaisema standardi EN ISO 14083:2023, jolla otettiin käyttöön ISO-standardi 14083:2023, valittiin tämän asetuksen mukaiseksi vertailumenetelmäksi kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan. Analyysi osoitti, että ISO-standardi 14083:2023 osoittautui tarkoituksenmukaisimmaksi ja oikeasuhteisimmaksi tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Päästöjen kvantifiointi tehdään koko polttoaineketjun osalta, joten siihen sisältyvät kasvihuonekaasupäästöt, jotka aiheutuvat energialähteistä ja ajoneuvojen käytöstä sekä kuljetustoiminnan että liikenteen solmukohtien toiminnan aikana.

(12) Euroopan standardointikomitean⁵⁷ huhtikuussa 2023 julkaisema standardi EN ISO 14083:2023, jolla otettiin käyttöön ISO-standardi 14083:2023, valittiin tämän asetuksen mukaiseksi vertailumenetelmäksi kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskentaan. Analyysi osoitti, että ISO-standardi 14083:2023 osoittautui tarkoituksenmukaisimmaksi ja oikeasuhteisimmaksi tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Päästöjen kvantifiointi tehdään koko polttoaineketjun osalta, joten siihen sisältyvät kasvihuonekaasupäästöt, jotka aiheutuvat energialähteistä ja ajoneuvojen käytöstä sekä kuljetustoiminnan että liikenteen solmukohtien toiminnan aikana. ***Komission olisi yhteistyössä Euroopan standardointikomitean ja jäsenvaltioiden kansallisten standardointielinten kanssa pyrittävä tarjoamaan liikennealalle***

mahdollisuus käyttää kyseistä ISO-standardia maksutta tai alennettuun hintoihin siten, että etusijalle asetetaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritellyt mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset, jäljempänä 'pk-yritykset'.

⁵⁷ <https://www.cencenelec.eu>

⁵⁷ <https://www.cencenelec.eu>

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskemiseen voidaan käyttää monenlaista syöttödataa, mukaan lukien primääri- ja sekundääridataa. Primääridatan käytöllä saadaan luotettavimmat ja tarkimmat tulokset, ja siksi *se olisi asetettava etusijalle niin, että se voidaan ottaa asteittain käyttöön* kasvihuonekaasupäästöjen laskentaprosesseissa. Voi kuitenkin olla, että primääridataa ei ole saatavilla tai se on kohtuuttoman kallista *tietyille sidosryhmille, erityisesti* pk-yrityksille. Sen vuoksi *sekundääridatan käyttö* olisi sallittava tietyin selkein edellytyksin.

Tarkistus

(15) Kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskemiseen voidaan käyttää monenlaista syöttödataa, mukaan lukien primääri- ja sekundääridataa. Primääridatan käytöllä saadaan luotettavimmat ja tarkimmat tulokset, ja siksi *sen olisi oltava pakollista* kasvihuonekaasupäästöjen laskentaprosesseissa. Voi kuitenkin olla, että primääridataa ei ole saatavilla tai se on kohtuuttoman kallista pk-yrityksille. Sen vuoksi *pk-yrityksille* olisi sallittava *sekundääridatan käyttö* tietyin selkein edellytyksin.

Or. en

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

(17) Sen vuoksi olisi perustettava kasvihuonekaasuintensiteetin oletusarvojen EU:n perustietokanta tämän asetuksen

Tarkistus

(17) Sen vuoksi olisi perustettava kasvihuonekaasuintensiteetin *liikennemuoto kohtaisten* oletusarvojen

soveltamisen yhteydessä saatujen kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tulosten vertailukelpoisuuden parantamiseksi. Kun kuitenkin otetaan huomioon näiden oletusarvojen alakohtaiset, kansalliset ja alueelliset erityispiirteet koko unionin alueella, muut kolmansien osapuolten ylläpitämät asiaan liittyvät tietokannat ja tietoaaineistot olisi sallittava sillä edellytyksellä, että niille tehdään unionin tasolla tekninen laaduntarkastus.

EU:n perustietokanta tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä saatujen kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tulosten vertailukelpoisuuden parantamiseksi. Kun kuitenkin otetaan huomioon näiden oletusarvojen alakohtaiset, kansalliset ja alueelliset erityispiirteet koko unionin alueella, muut kolmansien osapuolten ylläpitämät asiaan liittyvät tietokannat ja tietoaaineistot olisi sallittava sillä edellytyksellä, että niille tehdään unionin tasolla tekninen laaduntarkastus.

Or. en

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 26 kappale

Komission teksti

(26) Laajempaa kaupallista ja ei-kaupallista käyttöä varten markkinoilla tarjottavat ulkoiset laskentavälineet voivat helpottaa kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa ja tukea näin sidosryhmien laajempaa osallistumista päästölaskentaan. Näiden välineiden käyttö olisi sertifioitava sen varmistamiseksi, että ne ovat tämän asetuksen vaatimusten mukaisia erityisesti yhteisen vertailumenetelmän käytön ja asianmukaisen syöttödatan osalta.

Tarkistus

(26) Laajempaa kaupallista ja ei-kaupallista käyttöä varten markkinoilla tarjottavat ulkoiset laskentavälineet voivat helpottaa kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa ja tukea näin sidosryhmien laajempaa osallistumista päästölaskentaan. Näiden välineiden käyttö olisi sertifioitava sen varmistamiseksi, että ne ovat tämän asetuksen vaatimusten mukaisia erityisesti yhteisen vertailumenetelmän käytön ja asianmukaisen syöttödatan osalta.

Sertifioinnissa olisi täsmennettävä, tukeeko laskentaväline primääridataan perustuvia laskelmia.

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 33 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(33 a) Komission olisi tämän asetuksen uudelleentarkastelussa arvioitava vaikutuksia, joita aiheutuu siitä, että kaikilta talouden toimijoilta ja muilta kuljetuspalveluja järjestäviltä ja tarjoavilta tahoilta edellytetään kasvihuonekaasupäästöjen kvantifointia ja julkistamista tämän asetuksen mukaisesti.

Or. en

Tarkistus 7

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – 16 alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

16) 'kasvihuonekaasuintensiteetillä' kerrointa, joka yhdistää toisiinsa **tietyt** kasvihuonekaasuja tuottavaa toimintaa koskevat tiedot ja kasvihuonekaasupäästöt;

16) 'kasvihuonekaasuintensiteetillä' kerrointa, joka yhdistää toisiinsa **kuljetusaktiviteetin tai liikenteen solmukohdan aktiviteetin** kasvihuonekaasuja tuottavaa toimintaa koskevat tiedot ja kasvihuonekaasupäästöt;

Or. en

Tarkistus 8

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – 16 a alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

16 a) 'kuljetusaktiviteetilla' parametria, joka kvantifioi matkustaja- tai tavaraliikennettä;

Or. en

Tarkistus 9

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 1 kohta – 16 b alakohta**

Komission teksti

Tarkistus

16 b) 'liikenteen solmukohdan aktiviteetilla' parametria, joka kvantifioi liikenteen solmukohdan läpikulkua;

Or. en

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitettujen tahojen on asetettava etusijalle primääridatan käyttö kuljetuspalvelun kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa.

Tarkistus

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitettujen tahojen on ***käytettävä primääridataa kuljetuspalvelun kasvihuonekaasupäästöjen laskemiseen, lukuun ottamatta komission suosituksessa 2003/361/EY määritettyjen mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) tarjoamia palveluja. Pk-yritysten on*** asetettava etusijalle primääridatan käyttö kuljetuspalvelun kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa.

Or. en

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi 5 artikla – 2 kohta – johdantokappale

Komission teksti

2. Sekundääridatan käyttö kuljetuspalvelun kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa sallitaan seuraavin edellytyksin:

Tarkistus

2. Sekundääridatan käyttö kuljetuspalvelun kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa sallitaan ***pk-yrityksille*** seuraavin edellytyksin:

Or. en

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi 6 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Kasvihuonekaasuintensiteetin oletusarvoja laatiessaan komissio soveltaa 4 artiklassa tarkoitettussa standardissa vahvistettua sijaintiin perustuvaa lähestymistapaa, jäljempänä 'sijaintiin perustuva lähestymistapa', ja varmistaa, että kyseiset oletusarvot ovat muun sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisia.

Or. en

Tarkistus 13

**Ehdotus asetukseksi
8 artikla – 1 a kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Kasvihuonekaasujen oletuspäästökertoimia laatiessaan komissio soveltaa sijaintiin perustuvaa lähestymistapaa ja varmistaa, että kyseiset oletuskertoimet ovat muun sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisia.

Or. en

Tarkistus 14

**Ehdotus asetukseksi
9 artikla – 3 kohta – johdantokappale**

Komission teksti

Tarkistus

3. Tuotosdataan on sisällyttävä **vähintään** hiilidioksidiekvivalentin kokonaisuudessa kuljetuspalvelua kohden ja kyseisen kuljetuspalvelutyypin osalta vähintään yksi seuraavista mittareista:

3. Tuotosdataan on sisällyttävä hiilidioksidiekvivalentin kokonaisuudessa kuljetuspalvelua kohden ja kyseisen kuljetuspalvelutyypin osalta vähintään yksi seuraavista mittareista:

Or. en

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi 11 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Laskentavälineen kehittäjän on toimitettava hakemus vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselle, joka arvioi, onko laskentaväline 4–9 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukainen. Jos arviointi on myönteinen, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on myönnettävä laskentavälineelle **todistus** tämän asetuksen vaatimusten mukaisuudesta. Jos arviointi on kielteinen, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on esitettävä hakijalle kielteisen arvioinnin perustelut.

Tarkistus

2. Laskentavälineen kehittäjän on toimitettava hakemus vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokselle, joka arvioi, onko laskentaväline 4–9 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukainen. Jos arviointi on myönteinen, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on myönnettävä laskentavälineelle tämän asetuksen vaatimusten mukaisuudesta **todistus, jossa täsmennetään, tukeeko väline primääridataan perustuvia laskelmia**. Jos arviointi on kielteinen, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on esitettävä hakijalle kielteisen arvioinnin perustelut.

Or. en

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi 13 artikla – 6 kohta

Komission teksti

6. Todentamisen jälkeen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on **tarvittaessa** laadittava vaatimustenmukaisuutta koskeva todiste, jossa vahvistetaan, että tuotosdata täyttää tässä asetuksessa säädetty vaatimukset.

Tarkistus

6. Todentamisen jälkeen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on laadittava vaatimustenmukaisuutta koskeva todiste, jossa vahvistetaan, että tuotosdata täyttää tässä asetuksessa säädetty vaatimukset, **ja täsmennetään, käyttääkö taho primääridataa**.

Or. en

PERUSTELUT

Komissio hyväksyi 11. heinäkuuta 2023 ehdotuksen asetukseksi kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta EU:ssa (CountEmissionsEU) osana tavaraliikenteen viherryttämistä koskevaa lainsäädäntöpakettia.

Kasvihuonekaasupäästöjen laskenta on toimenpide, jolla talouden eri aloilla tuotetaan kasvihuonekaasupäästöjä koskevaa tietoa yritysten ja yksilöiden toiminnoista. Liikennealalla avoin tieto kuljetuspalvelujen päästöistä antaa asiakkaille mahdollisuuden tehdä tietoon perustuvia valintoja ja vaikuttaa näitä palveluja järjestävien ja markkinoilla tarjoavien tahojen liiketoimintapäätöksiin. Saatavilla olevat luotettavat päästötiedot voivat edistää kestävyyttä ja innovointia sekä muuttaa ihmisten käyttäytymistä kohti kestävämpiä kuljetusvaihtoehtoja.

CountEmissionsEU tarjoaa yhteiset puitteet kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjen kvantifiointille ISO-standardin pohjalta. Tavoitteena on parantaa multimodaalisen kuljetusketjun eri osissa jaettavien kasvihuonekaasupäästötietojen vertailtavuutta. Lisäksi aloitteella pyritään kannustamaan talouden toimijoita ja muita asiaankuuluvia tahoja ottamaan yhä enemmän käyttöön kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa ja siten osaltaan vähentämään kuljetuspalvelujen kasvihuonekaasupäästöjä.

Komission ehdotuksessa ei tehdä kasvihuonekaasupäästöjen laskennasta tai julkistamisesta pakollista. Siinä kuitenkin edellytetään, että kuljetuspalvelua tarjoava tai järjestävä taho käyttää tässä ehdotuksessa vahvistettuja yhteisiä puitteita, kun se julkistaa tietoja tai jos muussa unionin lainsäädännössä tai sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä edellytetään tällaista laskentaa ja julkistamista.

ISO-standardi 14083:2023

Komissio ehdottaa kuljetuspalvelujen päästöjen laskemisen yhteiseksi menetelmäksi uutta ISO-standardia 14083:2023. Standardi tunnustetaan kaikkialla maailmassa, mikä mahdollistaa maailmanlaajuisen yhdenmukaistamisen.

Syöttödata

Jotta kasvihuonekaasupäästöjen laskennan tuotokset olisivat vertailukelpoisia ja tarkkoja, komission ehdotuksessa asetetaan primääridatan käyttö etusijalle. Voi kuitenkin olla, että primääridataa ei ole saatavilla tai se on kohtuuttoman kallista tietyille sidosryhmille. Sen vuoksi sekundääridatan, mukaan lukien oletusarvot, käyttö olisi sallittava tietyin selkein edellytyksin. Komissio luo yhdenmukaistetut oletusarvot, jotka julkaistaan EU:n keskustietokannoissa, ja samalla sallitaan kolmansien osapuolten kehittämien sertifioidujen ulkoisten tietokantojen käyttö. Primääridatan käytön edistämiseksi esittelijät tekevät siitä pakollista kaikille asianomaisille tahoille pk-yrityksiä lukuun ottamatta. Esittelijät ehdottavat myös, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten antamissa vaatimustenmukaisuutta koskevissa todisteissa olisi täsmennettävä selkeästi, ovatko asianomaiset tahot käyttäneet primääridataa. Lisäksi he ehdottavat, että olisi ilmoitettava, tukevatko ulkoiset laskentavälineet primääridataan perustuvia laskelmia.

Voimaantulo ja täytäntöönpano

Osana uudelleentarkastelulauseketta esittelijät pyytävät komissiota arvioimaan vaikutuksia, joita aiheutuu siitä, että kuljetuspalveluja tarjoaville tai järjestäville tahoille asetetaan pakollinen vaatimus kvantifioida ja julkistaa kasvihuonekaasupäästöt.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä Canfin ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöluonnosta:

Yhteisö ja/tai henkilö
CEFIC
SNCF
T&E
ICCT
Smart Freight Centre
ADEME
Trainline
La Poste
BEUC
Arbeiterkammer Wien AK

Esittelijä Thaler ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöluonnosta:

Yhteisö ja/tai henkilö
CEFIC
SNCF
IRU
Trainline
Arbeiterkammer Wien AK
ZF Group
DHL Group
ERFA
ÖBB
WKÖ
UIRR
CIPRA
Climanomics
Land Tirol

Esittelijät ovat yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.